

četrtek, 29. april 2021

P9_TA(2021)0162

Dosegljivost in cenovna dostopnost testiranja na covid-19**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. aprila 2021 o dosegljivosti in cenovni dostopnosti testiranja na covid-19 (2021/2654(RSP))**

(2021/C 506/16)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 3 Pogodbe o Evropski uniji,
 - ob upoštevanju členov 4, 6, 9, 114, 153, 168, 169 in 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
 - ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. marca 2021 o okviru za izdajanje, preverjanje in priznavanje interoperabilnih potrdil o cepljenju, testu in preboleli bolezni za olajšanje prostega gibanja med pandemijo COVID-19 (digitalno zeleno potrdilo) (COM(2021)0130),
 - ob upoštevanju veljavnega mednarodnega zdravstvenega pravilnika,
 - ob upoštevanju Priporočila Komisije (EU) 2020/1595 z dne 28. oktobra 2020 o strategijah testiranja na COVID-19, vključno s hitrimi antigenski testi ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 21. januarja 2021 o skupnem okviru za uporabo in validacijo hitrih antigenih testov ter vzajemno priznavanje rezultatov testov na COVID-19 v EU ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker ima vsak državljan EU pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s Pogodbama in ukrepi, ki so bili sprejeti za njuno uveljavitev ⁽⁴⁾;
- B. ker je učinkovito testiranje ključno orodje za zavezitev širjenja virusa SARS-CoV-2 in njegovih različic, odkrivanje okužb ter omejevanje izolacije in karantenskih ukrepov ter bo še naprej imelo glavno vlogo pri omogočanju prostega gibanja ljudi ter zagotavljanju čezmejnega prevoza in čezmejnega opravljanja storitev med pandemijo;
- C. ker so zadostne zmogljivosti testiranja in sekvenciranja nujne za spremljanje epidemioloških razmer in hitro odkrivanje novih različic virusa SARS-CoV-2;
- D. ker je Komisija predlagala zakonodajni sveženj za evropsko zdravstveno unijo;
- E. ker se dosegljivost in cenovna dostopnost teh testov med državami članicami močno razlikujeta, zlasti ko gre za dostop do brezplačnih testov za najbolj izpostavljene delavce, vključno z delavci v zdravstvenem sektorju, na šolah, univerzah in v ustanovah za varstvo otrok;

⁽¹⁾ UL L 360, 30.10.2020, str. 43.⁽²⁾ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.⁽³⁾ UL C 24, 22.1.2021, str. 1.⁽⁴⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

četrtek, 29. april 2021

- F. ker je Komisija predlagala okvir za izdajanje, preverjanje in priznavanje interoperabilnih potrdil o cepljenju, testu in preboleli bolezni za olajšanje prostega gibanja med pandemijo COVID-19, (potrdilo EU o COVID-19);
- G. ker bi potrdilo EU o COVID-19 olajšalo prosto gibanje državljanov in prebivalcev EU; ker številne države članice od oseb, ki potujejo na njihovo ozemlje, še vedno zahtevajo, da pred prihodom ali po njem opravijo test na okužbo s COVID-19;
- H. ker do uveljavitve uredbe o potrdilu EU o COVID-19 vsi državljani in prebivalci EU ne bodo cepljeni, ker jim cepivo še ni bilo na voljo ali ker se ne morejo ali ne želijo cepiti, in se bodo zato morali za olajšanje prostega pretoka zanašati na potrdila, ki temeljijo na testiranju ali preboleli bolezni;
- I. ker je test za dokaz prisotnosti pomnožene nukleinske kisline, ki je na seznamu, sestavljenem na podlagi Priporočila Sveta z dne 21. januarja 2021, med predvidenimi testi za potrdilo EU o COVID-19;
- J. ker se sezonski delavci zaradi stroškov testov, prekarnih delovnih pogojev in omejenega dostopa do pravnega varstva soočajo s posebnimi izzivi v zvezi s testiranjem in samoizolacijo v korist javnega zdravja;
- K. ker je kriza zaradi pandemije COVID-19 nesorazmerno prizadela ranljivo prebivalstvo, etnične manjšine, oskrbovance domov ter nastanitvenih objektov za starejše, invalide in brezdomce; ker so ranljive skupine prebivalstva bolj v nevarnosti, da bodo finančno diskriminirane, če nimajo možnosti brezplačnega testiranja;
- L. ker je učinkovito testiranje tudi ključni element strategije, katere cilj je spodbuditi oživetev gospodarstva in omogočiti normalno delovanje izobraževalnih in socialnih dejavnosti v državah članicah, tako da se bodo lahko popolnoma uresničevale temeljne svoboščine;
- M. ker vse države članice svojim državljanom in prebivalcem brezplačno zagotavljajo cepiva proti COVID-19, vendar le nekatere omogočajo brezplačne testiranje; ker morajo državljani in prebivalci drugih držav članic teste na COVID-19 pogosto drago plačati, zato pa je ta možnost za nekatere nedosegljiva in ustvarja tveganje diskriminacije na podlagi socialno-ekonomskega statusa;
- N. ker bi morala biti testiranje in cepljenje brezplačna, da bi preprečili neenakost in diskriminacijo med cepljenimi in necepljenimi državljani in prebivalci EU;
- O. ker bi države članice, ki zahtevajo dokazilo o testu na okužbo s COVID-19 zaradi omejitev prostega gibanja, uvedenih za omejitev širjenja virusa COVID-19, morale priznavati potrdila o testih, ki jih države članice izdajo v skladu s potrdilom EU o COVID-19;
- P. ker bi morale biti jasne in uporabniku prijazne informacije o razpoložljivosti testiranja na COVID-19 v vseh državah članicah ter o cenah v primerih, ko testiranje ni brezplačno, na voljo na enem mestu;
- Q. ker bi nizka zmožljivost testiranja in vprašanje cenovne dostopnosti testiranja na COVID-19 znatno ovirata uspešno odzivanje na pandemijo in prosto gibanje znotraj EU zaradi dela, zabave, združitve družine ali drugega;
- R. ker 17 milijonov evropskih državljanov dela ali živi zunaj svoje države članice, več milijonov pa jih živi na obrobni in mejnih območjih ter morajo redno, celo vsak dan, prečkati mejo; ker so bili ti državljani nesorazmerno prizadeti tudi zaradi težavnega in dragega testiranja; ker zahteve glede testiranja ali karantene še naprej povzročajo zamude in povečujejo stroške za čezmejni prevoz blaga in nudenje čezmejnih fizičnih storitev;

četrtek, 29. april 2021

- S. ker se lahko tudi drugi potniki soočajo s številnimi ovirami, tudi finančnimi, in zapletenimi postopki, ki jih povzročajo zahteve po testiranju na COVID-19;
- T. ker so bili v tej pandemiji sprejeti številni ukrepi, tudi izjemni, za pomoč javnosti in gospodarstvu EU;
- U. ker je prosto gibanje načeloma pravica vseh državljanov EU in ker je treba v času krize sprejeti vse možne ukrepe, da bodo lahko vsi Evropejci enako uživali to pravico;
- V. ker je Komisija izvedla enotno naročilo cepiv proti COVID-19 v imenu vseh držav članic, s čimer je zagotovila dosegljivost in znižala cene za vse;
- W. ker je Komisija 18. decembra 2020 podpisala okvirno pogodbo z družbama Abbott in Roche za nakup več kot 20 milijonov hitrih antigenskih testov, s čimer so bili testi dani na voljo vsem državam članicam;
- X. ker je v izjemnih primerih (začasno) posredovanje na trgu potrebno in upravičeno, da se odpravijo ovire za prosti pretok na enotnem trgu, zagotovi poštena konkurenca in omogoči nudenje osnovnih proizvodov in storitev;
1. poziva države članice, naj za potrebe potrdila EU o COVID-19 omogočijo splošno, dostopno, hitro in brezplačno testiranje, da bi zajamčile pravico do prostega gibanja v EU brez diskriminacije na podlagi ekonomskih ali finančnih zmožnosti, v skladu s členom 3 mandata Evropskega parlamenta za pogajanja o predlogu o digitalnem zelenem potrdilu ⁽⁵⁾; poudarja, da bi sicer, ko bo uvedeno potrdilo EU o COVID-19, neimunizirani državljani in prebivalci EU tvegali finančno diskriminacijo;
 2. poziva države članice, naj zagotovijo brezplačno testiranje, zlasti za najbolj izpostavljene delavce, vključno z zdravstvenimi delavci in njihovimi pacienti, ter za šole, univerze in ustanove za varstvo otrok;
 3. poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo začasno zgornjo mejo cen testov na COVID-19, ki se ne bodo opravljali zaradi potrdila EU o COVID-19 ali v okoliščinah, omenjenih v odstavku 2;
 4. poudarja, da potrdila EU o COVID-19, ki bodo temeljila na testih za dokaz prisotnosti pomnožene nukleinske kisline, ne bi smela povzročiti dodatnih neenakosti in socialnih razlik; poudarja, da je pošten in pravičen dostop do testiranja nujen;
 5. poziva države članice, naj medtem še naprej izvajajo Priporočilo Komisije (EU) 2020/1595, da bi zagotovili skupen pristop in učinkovitejšo strategijo testiranja po vsej EU, ter popolnoma izvajajo uredbo o potrdilu EU o COVID-19, ko bo sprejeta;
 6. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo zadostna sredstva in si še bolj prizadevajo v okviru inkubatorja Evropskega organa za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere, da bi razvili inovativne neinvazivne teste, tudi na različice, za otroke in ranljive skupine;
 7. poudarja, da bi morale Komisija in države članice pokazati večjo zavezanost zaščiti svojih državljanov in prebivalcev, katerih pravica do prostega gibanja ne bi smela biti odvisna od njihovega socialno-ekonomskega statusa;
 8. poziva Komisijo, naj mobilizira sredstva, da bi omogočila finančno pravično in nediskriminacijsko izvajanje interoperabilnega potrdila EU o COVID-19;
 9. poziva države članice in Komisijo, naj izvedejo enotno naročilo kompletov za diagnostične teste in sklenejo pogodbe s ponudniki storitev laboratorijskih medicinskih analiz, da bi povečale zmožljivost testiranja na COVID-19 na ravni EU; poudarja, da je pri javnih naročilih na področju zdravstva treba imeti visoko raven preglednosti in nadzora; poudarja, da mora Komisija rezervirati dovolj proračunskih sredstev za nakup opreme iz tega odstavka, da bo lahko ukrepala hitro in prepričljivo;

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0145.

četrtek, 29. april 2021

10. pozdravlja dejstvo, da je Komisija omogočila prožnost pri pospežitvi carinskih formalnosti in oprostitvi plačila DDV za komplete za testiranje na COVID-19;
 11. poziva države članice, naj zdravstvenim delavcem in usposobljenim izvajalcem omogočijo, da bodo zbirali podatke o testiranju in jih sporočali ustreznemu organu; poudarja, da je treba zmogljivosti za testiranje prilagoditi najnovejšim epidemiološkim podatkom in da je treba poročati o vseh rezultatih testov, tudi če so bili opravljeni v neakreditiranih testnih centrih ali objektih;
 12. poziva Komisijo, naj pomaga državam članicam z aktiviranjem instrumenta za nujno pomoč za kritje stroškov testiranja na COVID-19, zahtevanjem prostovoljnih prispevkov držav članic, dodatnim financiranjem vnaprejšnjih dogovorov o nabavi in zagotavljanjem brezplačnih cepiv; pričakuje, da bodo ta skupna prizadevanja navdih za povečanje dosegljivosti brezplačnega testiranja za državljane in prebivalce EU;
 13. poziva Komisijo, naj na spletno mesto Re-open EU vključi jasne informacije o razpoložljivosti testiranja na COVID-19 in testnih mestih v vseh državah članicah ter hitro uvede aplikacijo, ki bo uporabnikom pomagala poiskati najbližje testno mesto za testiranje na COVID-19; poziva Komisijo, naj omogoči enostaven dostop do teh informacij prek vmesnika za aplikacijsko programiranje, da jih bodo lahko organizatorji potovanj enostavno delili s svojimi strankami;
 14. poziva države članice, naj povečajo zmogljivosti testiranja po vsej EU, tako s testi za dokaz prisotnosti pomnožene nukleinske kisline kot s hitrimi antigenskimi testi, zlasti v glavnih prometnih vozliščih in turističnih destinacijah, vključno z oddaljenimi in otoškimi regijami ter obmejnimi regijami, z uporabo mobilnih enot za testiranje in souporabo laboratorijskih zmogljivosti;
 15. poziva Komisijo, naj pomaga nacionalnim organom pri vzpostavljanju testnih centrov, da se zagotovi, da bodo fizično blizu državljanom;
 16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu ter vladam in parlamentom držav članic.
-